

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. I. Den 6te Januar 1810.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen,
Ridder af Dannebrog,
Estatraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Peter Johan Monrad,
Estatraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Separat-Artikel til Freds-Tractaten imels-
tem Danmark og Sverrig.

Da begge høie contraherende Parter i den 9de Artikel af den i Dag undertegnede Fredstractat have forpligtet sig til ved en Separat-Artikel at bestemme de Grundsætninger, som skulle følges i Henseende til den gjensidige Udlevering af Deserteurer og Forbrydere, som, efter at have frænklet den ene af disse Staters Noelighed, offentlige Sikkerhed eller Credit, unddrage sig for Lovens Strængheid, ved at flygte til den andens Gebeet, er man bleven enig om, at lade saadanne Forbrydere paagribe og respective lade dem udlevere til

til deres retmæssige Regjering, saasnart Requisitionen desangaaende er bleven gjort, for at de kunne blive dømt og straffede efter det Lands Love, hvor Forbrydelsene ere begaaede; og paa det at ingen Tvivl eller Tvifelheden maatte opstaae angaaende de Forbrydelsers Natur, som bemyndiger den ene af begge de høie Magter til at reclamere, og som forpligter den anden til at udlevere de undvagne Forbrydere og Deserteurer, saa have vi, Deres Befuldmægtigede, fastsat følgende Puncter.

§. 1. Denne Udlevering skal finde Sted i Henseende til alle de Personer, som beskyldes for crimen læsæ Majestatis eller Landsforræderie, Mordere, Røvere, Mordbrændere, Falsknere, Tyve, svigagtige Fallentere, falske Vidner og Deserteurer.

§. 2. I Henseende til falske Myntnere er man bleven enig om, at den, som, efter at have gjort sig skyldig i den Forbrydelse at eftergjøre den ene af disse Regjeringers Mynt, enten virkelig eller repræsentativ, findes at være i den andens Stater, skal, hvilket end og Stedet maatte være, hvor Forbrydelsen er bleven begaaet, udleveres til den af disse Regjeringer, hvis Mynt eller Papiirer, der gjælde som Mynt, han maatte have eftergjort; det eneste Tilfælde undtaget, hvor det reclamerede Individ maatte findes at være Undersaat af den Regjering, til hvilken Requisitionen
 skeer,

ffeer, i hvilket Tilfælde han bør vorde dømt af hans egen Souverain og straffes efter hans Lands Love.

§. 3. Enhver Person, som begiver sig fra det ene Land til det andet, uden at være forsynet med et anordningsmæssigt Pas fra det Steds Øvrighed, hvorfra han kommer, eller som ikke paa en authentisk Maade kan gjøre Rede for Bevæggrunden til sin Ankomst, skal blive anholdt og fastsat saalange, indtil tilstrækkelige Oplysninger i Henseende til ham kunne blive indhentede. Dog skal Virkningen af denne Bestemmelse ikke udstrækkes til de roelige og umistænkelige Beboere af de respective Grændser, da begge Regjeringers Hensigt ingenlunde er, at underkaste den Handel eller Samfærdsel, som finder Sted imellem disse, nogen Tvang eller Afbrydelse.

§. 4. I de Tilfælde, hvor, i Kraft af de foregaaende Artikler, Personer, som enten ere Forbrydere eller mistænkte derfor, blive paagrebne, skal Øvrigheden paa det Sted, hvor Anholdelsen maatte være gjort, sørge for den Fængnes Underholdning; men, naar Ubleverigen paafølger, skulle Omkostningerne for den ubleverede Persons Underholdning og Transport erstattes af den Regjering eller Øvrighed, som modtager ham.

§. 5. Under Benævnelsen af Deserteur forstaaes ethvert Individ, som, tjenende i den ene Souverains Armee

mee eller Flaade, gaaer over paa den andens Grund for at unddrage sig fra sin Tjenestes Pligter.

§. 6. Alle de Love og Anordninger, som angaae Paagribelsen og Anholdelsen af det ene Lands Deserteurer, skulle ligeledes tjene til Regel for det anders Deserteurer. Følgeligen skulle disse paagribes overalt hvor de forefindes, og blive udliveredede med alt det, som de have taget med sig. De civile eller militaire Embedsmænd der, hvor Anholdelsen har fundet Sted, skulle derom i den kortest muelige Tid underrette Øvrigheden eller den militaire Commandant i det nærmeste Sted i det Land, hvorfra Deserteuren kommer, og dertil føie de Efterretninger, de have kunnet forskaffe sig, enten ved den Anholdtes Forklaring eller paa andre Maader.

§. 7. For at lette Udsørelsen af Bestemmelserne angaaende denne Artikels Gjenstand, er det blevet aftat, at begge Hofferne nærmere ville blive enige om at indrette en directe Corespondence imellem Deres respective Staters civile og militaire Øvrigheder, paa det at det ikke maatte være nødvendigt, for at udvirke en Forbryders eller Deserteurs Paagribelse eller Udlivering, først at skride til ministeriel Requisition, hvilken, med Hensyn til begge Landes geographiske Beliggenhed, ofte vilde forårsage en stor Tidsspilde.

§. 8. Da de Grundføringer, som ere fremsatte

i de

i de foregaaende §§., kunne ved Tiden og Omstændighederne være at underkaste nogle Modificationer, saa skulde Bestemmelserne angaaende Forbryderes og Deserteurers Udlevering ikke forblive i Kraft længere end i et Tidsrum af 15 Aar, og, naar dette Tidsrum er forløbet, skulde begge Regjeringerne atter blive enige om, enten at forlænge Virkningen af de nu antagne Bestemmelser eller at modificere dem.

§. 9. Eftersom denne separate Artikel er at ansee som udgjørende en Deel af den i Dag afsluttede Fredstractat, og som om den deri var indført Ord til andet, saa skal den, i det Tidsrum, som er bestemt for dens Vedvarelse, have samme Kraft og Styrke som Tractaten; den skal fra begge Sider vorde ratificeret, og dens Ratificationer være indbegrebne under selve Tractatens.

Dets til Bekræftelse have vi, Besuldmægtigede af Hs. Majestæt Kongen af Danmark og Norge og af Hs. Majestæt Kongen af Sverrig, undertegnet nærværende Separat-Artikel, og ladet den forsyne med vor Segl.

Ekeet i Jönköping den tiende Dag i December Maaned, Aar efter Christi Byrd, et Tusinde, aatte Hundrede og ni.

Niels Rosenkrantz.

(L. S.)

Carl Gustav Adlerberg.

(L. S.)

Blanz

Blandede Efterretninger.

Vaa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling angaaende en temporair Forhøielse i Pakkepostarten for Aaret 1810, har Hs. Majestæt under 21 Decbr. f. A. allernaadigst resolveret saaledes:

”Vi bifalde allernaadigst, at Taxten for alt Gods, som forsendes med Pakkeposten, fra 1ste Januar indtil 31te Decbr. 1810 maa forhøies med 50 Procent over det, som ved Pakkepostarten af 23 Febr. 1788 er fastsat, saa og i samme Tid for de Reisende med de ordinaire Pakkeposter i Vort Rige Danmark til 32 ß . pr. Mil, men i Bore Hertugdømmer forblive ved 12 ß . pr. Mil.”

Under 19de Decbr. f. A. har Hs. Majestæt allernaadigst bifaldet, at Bestyrelsen af Hersølgge Hospital i Sjælland overdrages for Fremtiden til Valløe Stift.

Under 8 Dec. f. A. er det bevilget Tieren af Gjestgivergaarden Minde, i Eidsvold Præstegjæld under Aggershuus Amt, Miss Marcus Nissen, at besørge den Transport med Baade og Pramme for Reisende over Minde Sund, som under 1ste October 1800 har været bevilget Carl Edmann og Adolph Dassan.

Det har behaget Hs. Majestæt, under 19 Decbr. f. A., allernaadigst at resolve, at det ikke er fornødent, at Skifteakt udstedes i de Boer, hvor Arvingerne ere myndige og nærtærende, samt ved Boets Slutning tilkjendegive, at de ingen Skifteakt forlange.

Kredagen den 22 Dec. f. A. forelæste Hr. Professor Orsted i det danske Videnskabers Selskab en Afhandling om Planteslim.

Onsdagen den 27de Decbr. f. A. holdt Landhuusholdnings-Selskabet et Gjerdingaars Møde, i hvilket blev foretaget Valg paa Selskabets forskjellige Commissioner.

I det derefter holdte ordentlige Møde bleve blandt andet følgende Sager foretagne.

Commissionernes Indberetninger om de Forandringer, de eragte fornødne ved den nye Udgave af Selskabets Love.

Beskrivelse over tvende Modeller af Møller, bestemte til at opdrage Mudder af Mølledamme, samt over en Model af en Kartoffelrivemaskine, af O. Winstrup.

Brev fra Hr. N. Hofmann, til Hofmanskave, i Anledning af Selskabets Skrivelse, angaaende at erholde Underretning om Kartoffelavlens Tilstand i Syen.

Ind.

Indberetning fra Hr. Capitain og Compagnie-
chef ved 1ste jydsk Inf. Regiment, Westenholz, an-
gaaende at bruge Rølliken (*Achillea Millefolium*) som
et Surrogat for Tobak.

Under 29 Decbr. f. A. ere samtlige Overøvrigheder, fra det danske Cancellie, blevne tilskrevne saaledes. Ligesom der hidtil af Gehyrrerne for de kongelige Bevillinger ere beregnede $12\frac{1}{2}$ Procent til Indtægt for Skatkammerfonden, saaledes skulde Man tjenstligst anmode Dem behageligen at ville tillige beregne samme Fond til Indtægt den senest paabudne Forhøielse af 50 Procent, som er anført paa Foden af de Dem tilskillede Blangvetter.

Under 19de Decbr. f. A. har det behaget Hs. Majestæt at resolve følgende. Ingenieurcorpsset skal forøges med to virkelige Capitainer og to Stabs Capitainer. De virkelige Capitainer reglementeres hver med den sædvanlige Gage, 756 Rdlr. aarligen, og Stabs Capitainerne hver med 400 Rdlr. aarligen, og nyde samtlige desuden de sædvanlige Qvarterpenge. Disse fire Gager udredes af den ordinaire Fæstningsfond.

Ram

Kammerherre og Oberstlieutenant Rosenørn i Karhuus, der, i Følge den af Overbankdirectionen udgivne Indbydelse til Deeltagelse i de consignable Bankfonde, har indleveret et Bidrag af 312 Lod 3 Qvintin Sølv og 3 Lbd. 11 Pd. Kobber, har ønsket, at dette Indskud maatte ansees som et Offer til Statens Tarn, og til den Ende indsendt det ham meddeelte Beviis for at tilintetgøres.

Det har i den Anledning behaget Hs. Majestæt at paalægge Overbankdirectionen at tilintetgjøre Beviiset og beregne Bidraget, som en patriotisk Gave, til Indtægt for den synkende Fond, saa at Beløbet i danske Courantsedler tilintetgøres.

Forgivninger.

P l a c a t.

Ligesom Hs. Majestæt ved allerhøieste Forordning under 9de d. M. har befalet, at alt stemplet Papiir fra tilstundende Aar 1810 skal betales med 50 Procent mere, end hidtil; saaledes har Allerhøjstsamme, med Hensyn til, at Gebyhrerne for de igjennem de kongelige Collegier udfærdigende Expeditioner beregnes efter det stemplede Papiir, som til Samme forhen er blevet brugt, endvidere behaget allernaadigst at resolve, at den Deel af disse Gebyhrer, som udgjør det stemplede Papiirs oprindelige Beløb, ogsaa skal for-
høies

høies med 50 Procent. Denne Forhøielse træder i Kraft den 1ste Januar næstkommende.

Hvilket herved kundgjøres til alle Vedkommen- des Efterretning og allerunderdanigst Efterlevelse.

Det kongelige danske Cancellie, den 23 December 1809.
Mösting.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.
Bernier. Lassen.
(L. S.)

P l a c a t.

Hs. Majestæt har, under 25de d. M., behaget allernaadigst at fastsætte:

- 1) at det i Forordningen af 31 Juli 1801, angaa- ende Grundes Afstaaelse til offentlig Brug, in- deholdte Princip, samt de deri ansførte ældre Be- stemmelser, skulde anvendes paa det af Amtman- den over Præstø Amt, Grev Danneskjold Sam- søe, forehavende Canal Anlæg fra Nessbye Broe indtil Søen ved Nestved, og at Godtgjørelsen for de Grunde, som dertil afstaaes enten for be- standigt eller for en Tid, skal beregnes i Følge det af det kongelige Rentekammer bekjendtgjorte Regulativ over de Jorders Taxation, som af- gives til Landeveies Anlæg;
- og 2) at dette tillige skal gjælde i hvert Tilfælde, hvor

en

en Canals Anlæg, paa Forestilling fra den kongelige Canal-Direction, allernaadigst bifaldes og tillades.

Denne allerhøieste Resolution kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdignigste Efterlevelse.

Det kongelige danske Cancellie den 28 December 1809.
Mösting.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.
Bernier. Lassen.

(L. S.)

Ved Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af 27 Decbr. f. A. er det bevilget, at Interessenterne i det lille Bognumandelaug i Kjøbenhavn, som udfører Materenovationen, maa i Aaret 1810 tilstaaes saadan Forhøielse i den ved Placet af 2den Juni 1779 bestemte Taxt, at de maae lade sig betale for hvert Læs, som udføres fra Kjøbenhavn, 1 Rdlr., og fra Christianshavn 5 Mk. d. C.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende de lærde Skoler i Danmark og Norge.)

§. 2. De lærde Skoler skulle, efter Omfanget af den Underviisning, som deri gives, være enten

a) fuldstændige lærde Skoler, i hvilke Ungdommen

ud-

uddannes til umiddelbart derfra at gaae over til Universitetsstudier, eller

- b) Middelstoler, i hvilke Ungdommen kan begynde og fortsætte de til Universitetet forberedende Skolestudier, men hvorfra de ikke umiddelbart kunne gaae over til Universitetet, eftersom disse Skoler savne de høiere Classer, i hvilke den til academiske Studier nærmest forberedende Underviisning gives.

§. 3. Om en Skole skal være fuldstændig eller Middelstole, vil beroe paa locale og andre Omstændigheder, efter hvilke Vi ville bestemme, om og naar en fuldstændig Skole bør forandres til Middelstole eller en Middelstole til fuldstændig Skole. For nærværende Tid ere de lærde Skoler i Bordingborg, Rønne, Nakskov og Kongeberg Middelstoler; alle de øvrige fuldstændige Skoler.

§. 4. I de fuldstændige Skoler gives Underviisning i det danske, latinske, græske, hebraiske, franske og tydske Sprog, i Religion og Moral, Geographie, Historie, Arithmetik, Elementargeometrie, Calligraphie. I Middelstolerne undervises i det danske, latinske og græske Sprog, i Religion Moral, Geographie, Historie, Arithmetik og Calligraphie, samt, naar og hvor det findes gjørligt, ogsaa i det tydske og franske Sprog. Endelig gives saavel i de fuldstændige

dige

dige Skoler som i Middel-skolerne, naar og hvor det kan skee, Underviisning i Naturkundskaber, Anthro-pologie, det engelske Sprog, Tegning, Vocalmusik og Gymnastik.

§. 5. Iblandt Gjenstandene for Underviisning-
gen skal et grundigt og dannende Studium af de gamle
Sprog og Classifkere stedse beholde den fortrinlige Plads,
som deres Vigtighed for de lærde Skolers Viimeed
hjemler dem, og, naar en Discipels Modenhed for en
højere Classe eller for Universitetet bestemmes og af-
gjøres, skal hans Fremgang i disse Sprogkundskaber
altid komme i fortrinlig Betragtning; dog maa ikke
deraf tages Anledning til, at noget af de øvrige Lære-
fag, som Vi for Skoleunderviisningen have bestemt,
sættes tilside. (Fortsættelsen følger.)

Ledigt Embed.

Under det danske Cancellie: Sognekalbet til
Hjørring og Annexer St. Hans og St. Olaf Menige-
heder i Aalborg Stift, 420 Rdlr. Ifølge kongelig
Resolution af 19de Decbr. 1809, skal, naar Pensio-
nen 600 Rd. til den entledigede Sognepræst Hr. Claus-
sen ophører, henlægges til Amtsprovsternes Lønnings-
fond den halve Kongetiende saavel af St. Hans Sogns
185 Edr. Hartkorn, som af St. Olaf Sogns 167
Edr. Hartkorn.

Br

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 22de Dec. f. A. er Borgemeester og Stadshauptmand i Fredericia, Cancellieraad H. Buhl, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra det ham tillige anbetroede Embed som Herredsfoged i Eldboe, Brusk og Holmands Herreder, hvilket Embed igjen er forundt Garnisons Auditeur H. H. Buhl; Byefoged og Byeskriver i Stubbekjøbing, J. H. Canarius, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra bemældte Embeder; Exam. Juris J. Harsø meddeelt Bevilling som Procurator paa Prøve for Underretterne i nordre Trondhjems Amt. Den 23de, Krigscommissair M. L. Hettinglund udnævnt til Overvrager i Trondhjem; Lands-overrets- samt Hof- og Stadsrets Procurator J. Knudsen til Sørenskriver i Øst- og Vest-Finmarken. Den 27de, Kjøbmand C. H. Mygind confirmeret som Veier, Maaaler og Brager i Ebbeltoft. Den 29de, Rasmus Christian Smith i Hjørring meddeelt Bevilling som Stranding-Commissionair i Hjørrings Told-District, Den 30te December f. A., Cand. Theologiae S. L. Ingemann udnævnt til Sognepræst for Aarbye Menighed i Sjælland; residerende Kapellan for Nykøbing og Sydstofte Menigheder paa Falster, N. H. Borch, til Sognepræst for Udde og Oppe Snudbye Menigheder i Sjælland; Cand. Theol. J. Winding

bing til Sognepræst for Sundbye og Hvorup Menigheder i Aalborg Stift; Cand. Theol. M. Svendsen til Sognepræst for Krøslev og Møllerup Menigheder i Aalborg Stift; Cand. Theol. M. Bogelius til residerende Kapellan ved Domkirken i Viborg, samt Præst ved Tugthuset sammesteds; Sognepræst for Engberg og Harboøre Menigheder i Ribe Stift, Provst P. Høylund, til Sognepræst for Høve Menighed i samme Stift; residerende Kapellan for Nyekjøbing, Løderup og Elfsø Menigheder i Aalborg Stift, J. O. Warthoe, til Sognepræst for Karlbye og Boldbye Menigheder i Aarhus Stift; residerende Kapellan til Overhaldens Præstegjæld i Trondhjems Stift, J. E. Mølf, til Sognepræst for Gravens Præstegjæld i Bergens Stift; personel Kapellan og Lærer ved Seminariet i Brøndbyevester, L. D. Roeskilde, til anden Lærer i Religion og Catechetik ved det joenstrupske Skolelærer-Seminarium paa Kjøbenhavns Amt.

Under General-Commissariats-Collegiet:

Den 19de Decbr. f. A. er Chefen for det svenske ridende Jägercorps, Ritmester H. N. v. Juel, Ridder af Dannebrog, tillagt Ritmesters Anciennetet af Cavalieriet af 10de Juni 1803; Pr. Lieut. a la suite ved Marine-Regtet, W. H. E. F. Greve af Baudissin, som paa anden Maade er ansat, og udnævnt til Kammerjunker, meddeelt i Maade Afskæd af Krigstjenesten. Den 21de, Prem. Lieut. i Livgarnden til Hest,

Ritmester E. G. F. v. Perche, som er udnævnt til Jægermester i Hirschholms District, affædiget, efter Ansøgning, i Naade af Krigstjenesten. I Anledning heraf er den characteriserede Pr. Lieut. J. v. Qualen udnævnt til virkelig Pr. Lieut., og Sec. Lieut. H. v. Berregaard afgaaet fra Adjutantposten, samt ansat i virkelig Sec. Etnants No. og Gage, begge ved Livgarden til Hest.

Under Rentekammeret: Den 4de Decbr. f. A. er Kuldmægtig i Theater-Contoirtet, F. E. Pringslau, udnævnt til Secretair. Den 20de, surnumeraire Cancellist i det kongelige Cabinetssecretariat, P. Bugge, til Kammersecretair. Den 24de, Gehelme Conferentsraad og Storkors af Dannebrogen, H. v. Leshau, efter hans Ønske, i Naade entlediget fra Jægermester-Tjenesten i Hirschholms District, og Kammerjunker og Ritmester E. G. F. v. Perche beskikket til Jægermester i hans Sted i bemældte District; Prem. Lieutenanterne D. B. v. Castonier, Ridder af Dannebrogen, og W. H. Greve af Vandissin, udnævnte til Kammerjunker.

Under General-Postdirectionen: Den 22de Decbr. f. A. er K. Carlheim udnævnt til Postmester i Korsør i den derfra entledigede Madame H. J. Baggers Sted. Den 25de, Prem. Lieut. ved 1ste trondhjemske Inf. Regiments Landværnsdivision, P. Wittrup, udnævnt til Postmester i Rjøge.

Wolf - 13.
Büll - 95.
Garman - 96.
Ovale - 159. 511.
Thaning - 160.
Stoixfleth - 207.
Arentz - 207.
Pop - 586.
Reinentzen - 319.
Angell - 319.
Huidt - 352.
Heijendahl - 352.
Balchen - 416.
Hammond - 511.
Lassen - 543. 655.
Mjøst - 544.
Storm - 544.
Fjhn - 590.
Cammenien - 624.
Ineier - 687.
Lühmland - ~~777~~ 797.
Lund - 811.

350.5

C $\frac{697}{1810}$